Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia
w Zduńskiej Woli

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

PSM II STOPNIA

ROK SZKOLNY 2026/2027

Program wychowawczo–profilaktyczny został uchwalony przez Radę Pedagogiczną w porozumieniu z Radą Rodziców PSM I i II st. w Zduńskiej Woli w dniach 31 sierpnia i 24 września 2026 r.

Niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny zatwierdzam do realizacji w roku szkolnym 2026/2027.

Opracowanie programu profilaktyczno–wychowawczego: Rada Rodziców przy PSM I i II st. we współpracy z Emilią Jaros - pedagogiem szkolnym.

Spis treści:

Podstawa prawna działań profilaktycznych..... 3

Wstęp 4

Adresaci programu 5

Diagnoza problemów i potrzeb występujących w społeczności szkolnej …….5

Termin realizacji 7

Cele i zadania programu. Opis działań 7

Warunki realizacji.....15

Oczekiwane efekty.....15

Ewaluacja.....16

1. Podstawa prawna działań wychowawczo–profilaktycznych.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły na rok szkolny 2026/2027 został opracowany na podstawie:

- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 poz. 1043 ze zm.);
- Ustawy z dnia 07.09.1991 r. O systemie oświaty (Dz. U. z 2025 poz. 881 ze zm.);
- Rozporządzenia MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 poz. 214 ze zm.);
- Rozporządzenia MEN z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 poz. 1280 ze zm.);
- Rozporządzenia MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 poz. 1309);
- Rozporządzenia MKiDN z dn. 28 lipca 2023 r. w sprawie podstaw programowych w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2023 poz. 1754 ze zm.);
- Rozporządzenia MKiDN z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 147 ze zm.);
- Ustawy z dnia 9 listopada 1995 o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 poz. 1878 ze zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.);

- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870 ze zm.);
- Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Monitor Polski z 2023 r. poz. 1232 ze zm.);
- Statutu Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Zduńskiej Woli;
- Standardów Ochrony Małoletnich przyjęte w Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. w Zduńskiej Woli;
- Kierunków realizacji polityki oświatowej państwa ustalonych przez Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2026/2027;
- Rekomendacji wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2026/2027;
- Planu nadzoru pedagogicznego Centrum Edukacji Artystycznej nad szkołami i placówkami artystycznymi w roku szkolnym 2026/2027;
- Planu nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły na 2026/2027 r. oraz wniosków i rekomendacji z realizacji tego planu z roku szkolnego 2025/2026.

2. Wstęp

Działalność wychowawcza szkoły jest procesem jednolitym i spójnym, zintegrowana jest z procesem dydaktycznym realizowanym przez nauczycieli na zajęciach edukacyjnych i pozalekcyjnych oraz przez wszystkich pracowników szkoły w bezpośrednich kontaktach z uczniami.

Nauczyciele wprowadzają w świat muzyki, w świat wiedzy naukowej, wdrażają do samodzielności, pomagają w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji, przygotowują do aktywnego udziału w życiu artystycznym, kulturalnym i społecznym. Szkoła stwarza sprzyjające warunki rozwoju dzieci wrażliwych na muzykę, emocjonalnie z nią związanych, które za sprawą edukacji muzycznej i wychowania przez sztukę staną się w przyszłości aktywnymi i profesjonalnymi odbiorcami różnych gałęzi sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki. Szkoła daje podstawy wykształcenia muzycznego przyszłym odtwórcom, twórcom i świadomym odbiorcom sztuki.

Wychowawca – nauczyciel przedmiotu głównego - pełni szczególną rolę w systemie wychowawczym szkoły – współpracuje z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem szkolnym, dyrekcją szkoły, opiekunem samorządu szkolnego w celu osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauczaniu i wychowaniu dzieci i młodzieży.

Zadaniem wychowawcy jest:
- rozwijanie potencjału twórczego, szukania niekonwencjonalnych rozwiązań - rozwijania inwencji, pomysłowości, wyobraźni, twórczego myślenia,
- wobec pojawiających się trudności, problemów i sytuacji oraz umiejętność ich rozwiązywania, skłonność do stałego pogłębiania wiedzy i samodoskonalenia,
- kształtowanie wzajemnych stosunków między uczniami, uczniami a nauczycielami, pedagogiem, pracownikami szkoły na zasadach życzliwości, współdziałania, tworzenia atmosfery sprzyjającej osiąganiu założonych celów,
- monitorowanie przejawów agresji, dyskryminacji - przeciwdziałanie tym zjawiskom,
- rozwijanie i umacnianie współpracy z radą rodziców i domem rodzinnym ucznia,

- analizowanie i rozwiązywanie problemów związanych ze zdrowiem i bezpieczeństwem uczniów,
- współpraca z PPP i – w razie potrzeby - pracownikami prewencji d/s nieletnich.

Profilaktyka jest procesem wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami, które zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ogranicza i likwiduje czynniki, które zaburzają zdrowy styl życia. Istotą profilaktyki w szkole jest reagowanie na zagrożenia i problemy oraz przygotowanie młodych ludzi do podejmowania słusznych wyborów oraz informowanie o zagrożeniach. Wszystkie działania profilaktyczne mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji. Celem profilaktyki jest również kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o uczniów, nauczycieli. Poza tym nieodzownym elementem oddziaływań jest poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresowych i konfliktowych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii. Działania profilaktyczne wspierają pracę rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia.

3. Adresaci programu

Adresatami szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego PSM II stopnia są wszyscy uczniowie oraz rodzice i nauczyciele.

4. Diagnoza problemów i potrzeb występujących w społeczności szkolnej

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny wymaga określenia obszarów problemowych i dostosowania do nich konkretnych, zaplanowanych działań. Celem diagnozy środowiska szkolnego jest rozpoznanie potrzeb i zasobów, które pomoże w opracowaniu i stworzeniu jak najlepszych warunków rozwojowych dla dzieci i młodzieży. Podstawą do sformułowania celów, zadań i planu szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego w roku szkolnym 2026/2027 były wnioski wypływające z:

a) analizy dokumentów szkolnych – notatek, dzienników klasowych (wyników w nauce, uwag dotyczących przygotowywania się uczniów do zajęć lekcyjnych, frekwencji uczniów na poszczególnych zajęciach);
b) obserwacji środowiska szkolnego;
c) konsultacji psychologiczno-pedagogicznych w ubiegłym i bieżącym roku szkolnym;
d) analizy najczęściej występujących problemów i trudności w poprzednich kilku latach szkolnych, obserwacji własnych dokonanych przez pedagogów, nauczycieli;
e) rozmów wychowawców – nauczycieli instrumentu i nauczycieli przedmiotów ogólnomuzycznych na temat aktualnych problemów wychowawczych i sytuacji kryzysowych;
f) rozmów z uczniami, rodzicami;
g) wyników badań ewaluacji wewnętrznej z ubiegłego roku szkolnego: II st. PSM 2025/2026;
h) badań prowadzonych w celu wyłonienia czynników chroniących i czynników ryzyka w roku 2026/2027.

Wnioski z ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego w roku 2025/2026

Założenie Programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2025/2026 zostały zrealizowane zgodnie z założeniami. Realizacja programu przynosi zamierzone efekty wychowawczo-profilaktyczne. Kontynuowane będą dalsze działania o podobnej tematyce.

Diagnoza szkolna:

Ankieta diagnostyczna została przeprowadzona wśród uczniów klas II – VI c.6 oraz II-III c.4 szkoły II stopnia. W badaniu łącznie brało udział 55 uczniów, zebrane informacje z kwestionariuszy posłużyły do wyciągnięcia wniosków i sformułowania czynników chroniących i ryzyka występujących w naszej społeczności szkolnej. W diagnozie uwzględniono również wnioski z przeprowadzonych rozmów, obserwacji i analizy dokumentów. Zebrano także informacje dotyczące potrzeb w zakresie dostosowania działań profilaktycznych do występujących problemów.

Czynniki chroniące Państwowej Szkoły Muzycznej II st. w Zduńskiej Woli:

- szkoła charakteryzuje się wysokim poziomem poczucia bezpieczeństwa przez uczniów na jej terenie;
- znajomość przez większość uczniów osób do których mogą zwrócić się o pomoc w sytuacji trudnej lub kryzysowej;
- działania szkoły budują atmosferę zaufania;
- szkoła ma dobry klimat i ma cechuje się pozytywną atmosferą, w grupach panuje poczucie akceptacji rówieśniczej;
- dobre relacje uczniów z nauczycielami;
- wysokie zaufanie do nauczycieli i przekonanie o ich gotowości do reagowania na niewłaściwe zachowania;
- budowane relacje między nauczycielami, pedagogami a uczniami ośmielają uczniów do zgłaszania problemów, proszenia o pomoc;
- szkoła stwarza możliwość zawiązywania bliskich relacji przyjacielskich i powstawania grup wsparcia wśród większości uczniów;
- wysoka gotowość uczniów do podejmowania reakcji pomocowej wobec przemocy- zgłaszanie nauczycielowi zdarzenia, podjęcie próby udzielenia pomocy;
- uczniowie biorą aktywny udział w działalności koncertowej oraz konkursach pozaszkolnych;
- szkoła kształtuje obowiązkowość, systematyczność i odpowiedzialność za własną naukę;
- wsparcie rodziny jest podstawowym źródłem pomocy emocjonalnej;
- pasja do muzyki oraz gry na instrumencie jako sposób radzenia sobie ze stresem i budowanie poczucia własnej skuteczności;
- gotowość uczniów doszukania pomocy w szkole w sytuacjach trudnych;
- nauczyciele, pedagodzy zapewniają uczniom opiekę PP podczas występów artystycznych.

Czynniki ryzyka w Państwowej Szkoły Muzycznej II st. w Zduńskiej Woli, na które warto zwrócić uwagę:

- wysoki poziom przeciążenia wynikający z łączenia nauki w szkole muzycznej i ogólnokształcącej;
- ograniczona ilość czasu na odpoczynek i regenerację wynikająca z małej znajomość i wykorzystania technik organizacji czasu, pracy;
- nasilających się poziom stresu związanego z występami scenicznymi, egzaminami, przesłuchaniami i presją otoczenia;
- spadek nastroju i kondycji psychofizycznej uczniów;
- pojedyncze przypadki przemocy relacyjnej (wykluczenie społeczne);
- wydłużony czas korzystania z urządzeń cyfrowych u części uczniów;
- potrzeba większego wsparcia emocjonalnego i organizacyjnego w codziennym funkcjonowaniu szkolnym.

5. Termin realizacji

Program będzie realizowany w roku szkolnym 2026/2027.

6. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego

1. Przygotowanie wychowanków do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym, podejmowania odpowiedzialności za siebie i innych, rozpoznawanie podstawowych wartości, kształtowanie postaw obywatelskich, szlachetności, wrażliwości społecznej.
2. Rozwijanie postaw patriotycznych i uświadamianie tożsamości europejskiej. Dbałość o zachowanie tradycji narodowych (wychowanie patriotyczne).
3. Kształtowanie zainteresowań, wrażliwości artystycznej, otwartości na kontakt ze sztuką i kulturą.
4. Wdrażanie do samokształcenia, stymulowanie postaw sprzyjających osiąganiu dobrych wyników i umiejętności gospodarowania czasem. Przygotowanie do korzystania z różnych źródeł informacji. Wykorzystanie narzędzi i zasobów cyfrowych oraz organizacja działań wspomagających procesy uczenia się uczniów szkół artystycznych.
5. Wspieranie w wyborze kierunku dalszego kształcenia i przygotowanie do przyszłej aktywności zawodowej.
6. Przeciwdziałanie pojawiania się zachowań ryzykownych, aspołecznych, przemocowych. Stworzenie warunków szkoły przyjaznej uczniowi. Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej.
7. Profilaktyka uzależnień. Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i innym, promowanie higieny cyfrowej oraz bezpiecznego korzystania z Internetu.
8. Dbałość i promowanie dobrej kondycji psychicznej i zdrowego, bezpiecznego stylu życia. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych.
9. Diagnozowanie problemów wychowawczych w szkole.
10. Opieka psychologiczno-pedagogiczna. Zapewnienie uczniom wsparcia przed występami publicznymi oraz wspieranie procesu uczenia się uczniów wymagających dodatkowej pomocy.

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA:

1. **Organizacja w szkołach działań wspomagających procesy uczenia się Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych.**
2. **Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej.**
3. **Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i innym.**

I. Wychowanie

1) Przygotowanie wychowanków do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym, podejmowania odpowiedzialności za siebie i innych, rozpoznawanie podstawowych wartości, kształtowanie wrażliwości i postaw prospołecznych, szlachetności.

- Rozwijanie zainteresowań ucznia i zapoznanie go z różnymi formami życia społeczno-kulturalnego;
- Kształtowanie świadomych odbiorców kultury;
- Zdobywanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej;
- Realizacja potrzeby uczestniczenia w życiu kulturalnym;
- Integracja ze środowiskiem lokalnym poprzez rozwijanie i umacnianie tradycji szkolnych i lokalnych;
- Stwarzanie uczniom możliwości współpracy w grupie;
- Kształtowanie odpowiedzialnej inicjatywy, celowych działań szkolnych z uwzględnieniem ochrony zdrowia swojego oraz otoczenia.

Realizacja poprzez następujące działania:

- Wykorzystanie ciekawych inicjatyw kulturalnych organizowanych w mieście i regionie;
- Uczestniczenie w imprezach regionalnych, lokalnych i szkolnych;
- Organizowanie wycieczek do teatrów, muzeów, filharmonii, na wystawy oraz wycieczek dydaktycznych i dydaktyczno-turystycznych np.:
  a) wycieczka dydaktyczno–turystyczna do siedziby NOSPR w Katowicach;
  b) wycieczki dydaktyczno-turystyczna do Narodowego Forum Muzyki im. W. Lutosławskiego we Wrocławiu;
  c) wycieczka uczniów klas I-IV/VI / II st. do Teatru Operowego w Bydgoszczy;
  d) wycieczka dydaktyczno-turystyczna do Teatru Wielkiego w Łodzi;
- Przygotowanie koncertów o określonej tematyce lub dla określonej grupy słuchaczy i ich realizacja:
  a) Koncert kolęd,
  b) Koncert karnawałowy,
  c) Muzyczna Maskarada,
  d) Koncert Wiosenny,
  e) Koncerty z cyklu pt. „Piątkowe Wieczory Muzyczne”,
  f) Koncert „Od dzieci dla dzieci” - muzyka Disneya;
  g) Koncerty dla przedszkolaków; seniorów,
- Przygotowanie imprez klasowych i szkolnych, m. in.: pożegnanie dyplomantów oraz innych wynikających z bieżących potrzeb;
- Praca uczniów w samorządzie szkolnym;

- Rozwijanie potrzeb muzykowania zespołowego – tworzenie różnych formacji gry zespołowej z inicjatywy nauczycieli i młodzieży;
- Praca przy tworzeniu koncertów - współpraca z nauczycielami i rodzicami przy organizacji koncertów;
- Udział uczniów w Dorocznym Koncercie Charytatywnym Fundacji Orłowskich-Osińskich;
- Gościnne występy uczniów w zaprzyjaźnionych placówkach/ośrodkach;
- Udział w akcjach charytatywnych dla potrzebujących.

2) Rozwijanie postaw patriotycznych i uświadamianie tożsamości europejskiej. Dbałość o zachowanie tradycji narodowych (wychowanie patriotyczne).

- Wzmacnianie roli tradycji narodowych, religijnych, kulturowych, regionalnych,
- Kształtowanie postawy szacunku do symboli państwowych,
- Budowanie tożsamości narodowej,
- Przeciwdziałanie przejawom nietolerancji, dyskryminacji ksenofobii, homofobii wśród uczniów,
- Budowanie postaw tolerancji na tradycję i kulturę innych narodów.

Realizacja poprzez następujące działania:

- Udział młodzieży w koncertach szkolnych, koncertach okolicznościowych oraz miejskich: uroczystości Dnia Edukacji Narodowej; obchodach świąt narodowych 11.XI i 3.V, rocznicach innych wydarzeń historycznych;
- Poruszanie zagadnień związanych z patriotyzmem na lekcjach teorii muzyki oraz na lekcjach indywidualnych - w skojarzeniu z wykonywanymi utworami kompozytorów polskich;
- Monitorowanie przejawów nietolerancji, dyskryminacji, ksenofobii, homofobii:
  - poruszanie w/w zagadnień na zajęciach oraz podczas spotkań z rodzicami,
  - indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami.
- Zachęcanie uczniów do poznawania kultur i historii innych narodów oraz próba przełamania stereotypów i wzajemnych uprzedzeń;
- Przybliżenie uczniom muzyki innych narodów;
- Zachęcenie młodzieży do szukania inspiracji w dziedzictwie kulturowym Europy;
- Wskazywanie wielowiekowej wspólnoty narodów zamieszkujących przez wieki tereny Rzeczpospolitej.

3) Kształtowanie zainteresowań, wrażliwości artystycznej, otwartości na kontakt ze sztuką i kulturą.

- Zainteresowanie poszukiwaniem coraz doskonalszego wykonawstwa muzyki.
- Kształtowanie ponadprzeciętnych kompetencji osobowościowych, postawy asertywnej i tolerancyjnej, odpowiedzialnej inicjatywy, celowych działań.
- Rozwijanie umiejętności wykonawczych i sztuki prezentacji swojej osobowości artystycznej.
- Rozwijanie zainteresowań i poszerzanie wiedzy.
- Czynny udział w reprezentowaniu własnych umiejętności na różnych konkursach, pokazach.

- Przygotowanie do egzaminu dyplomowego.
- Kształtowanie świadomości potrzeby ciągłego doskonalenia się.

Realizacja poprzez następujące działania:

- Uczestnictwo w lekcjach mistrzowskich: warsztaty instrumentalne organizowane w szkole macierzyste oraz w innych szkołach regionu, kursy mistrzowskie na terenie kraju;
- Organizowanie koncertów, okolicznościowych audycji - czynne uczestnictwo młodzieży;
- Wyjazdy na koncerty oraz przedstawienia muzyczne;
- Uczestnictwo w konkursach muzycznych, międzyszkolnych, wojewódzkich, ogólnopolskich;
- Przygotowanie uczniów do przesłuchań CEA oraz innych konkursów;
- Konsultacje indywidualne z nauczycielami, w ramach których następuje planowanie i konkretyzowanie realizacji zadań dyplomowych;
- Przybliżenie wymagań egzaminacyjnych z przedmiotów obowiązujących na egzaminie dyplomowym – historii muzyki, kształcenia słuchu, harmonii, form;
- Omawianie na lekcjach procedur związanych z egzaminem dyplomowym;
- Omówienie programu dyplomowego, tematów prac dyplomowych, wyznaczenie planu działań i przyjęcie go do realizacji.

4) Wdrażanie do samokształcenia, stymulowanie postaw sprzyjających osiąganiu dobrych wyników i umiejętności gospodarowania czasem. Przygotowanie do korzystania z różnych źródeł informacji. Wykorzystanie narzędzi i zasobów cyfrowych oraz organizacja działań wspomagających procesy uczenia się uczniów szkół artystycznych. *(Zgodnie z rekomendacjami CEA)*

- Zapoznanie i ćwiczenie skutecznych technik uczenia się i organizacji czasu.
- Kształtowanie w uczniach umiejętności organizacji czasu nauki i czasu wolnego.
- Rozwijanie umiejętności czerpania ze źródeł internetowych w aktywnościach o charakterze zawodowym i specjalistycznym.
- Kształtowanie postawy odpowiedzialności.
- Diagnoza umiejętności i wiedzy uczniów pod kątem przygotowania do egzaminu dyplomowego.
- Wspieranie uczniów w planowaniu nauki i przygotowaniu do egzaminów.
- Podnoszenie umiejętności radzenia sobie z frustracją, tremą, stresem.

Realizacja poprzez następujące działania:

- Zajęcia warsztatowe w ramach lekcji zasad muzyki, kształcenia słuchu oraz harmonii;
- Pogadanki, zajęć edukacyjno-warsztatowe poruszające tematykę technik uczenia się i zarządzania czasem własnym, stresu i tremy podczas występów publicznych;
- Wyszukiwanie technik sprzyjających realizacji rozwiązań muzycznych, twórczych, eksperymentalnych;
- Kontynuacja kształtowania podejścia „ćwiczenia na instrumencie to nauka, a nauka to wysiłek”;
- Dalsze rozwijanie umiejętności planowania ćwiczenia gry na instrumencie w domu;
- Dalszy ciąg rozwijania u uczniów systematyczności w pracy i wzmacniania samodzielności;

- Zaznaczenie roli rodzica jako osoby wspierającej w codzienności ucznia związanej z łączeniem nauki w szkole muzycznej i ponadpodstawowej;
- Zapoznanie z muzycznym programem komputerowym – Sibelius 7.1; EarMaster7;
- Zapoznanie uczniów z wymogami edukacyjnymi z poszczególnych przedmiotów (PSO);
- Zapoznanie rodziców z PSO poszczególnych zajęć edukacyjnych;
- Podanie uczniom uprawnionym do zdawania egzaminów klasyfikacyjnych zakresu obowiązującego ich materiału (potwierdzenie przyjęcia do wiadomości);
- Wykonanie fragmentów programu dyplomowego podczas koncertów audycji muzycznych. Analiza tych wykonań, wyciągnięcie wniosków oraz wytyczenie strategii działań na pozostały czas.

5) Wspieranie w wyborze kierunku dalszego kształcenia i przygotowanie do przyszłej aktywności zawodowej.

- Motywowanie i przygotowywanie uczniów do podjęcia świadomej decyzji wyboru kierunku studiów lub pracy.
- Uświadamianie znaczenia i wartości pracy.

Realizacja poprzez następujące działania:

- Organizowanie spotkań z pracownikami uczelni i studentami – absolwentami szkoły;
- Wyjazdy do szkół wyższych np. do Akademii Muzycznej w Łodzi, Bydgoszczy;
- Prezentowanie materiałów informacyjnych wyższych uczelni (foldery, materiały multimedialne);
- Poruszanie zagadnień preorientacji zawodowej na zajęciach instrumentalnych i ogólnomuzycznych.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.

II. Profilaktyka

6) Przeciwdziałanie pojawiania się zachowań ryzykownych, aspołecznych, przemocowych. Stworzenie warunków szkoły przyjaznej uczniowi. Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej. *(Zgodnie z rekomendacjami CEA)*

- Kształtowanie świadomości zasad regulujących właściwe zachowania na terenie szkoły;
- Rozwijanie umiejętności reagowania i rozpoznawania u młodzieży elementów, które mogą wskazywać na doświadczanie przez nie przemocy i cyberprzemocy;
- Zapewnienie pełnego bezpieczeństwa;
- Rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów;
- Rozwijanie odpowiedzialności za własne zachowanie i bezpieczeństwo innych;
- Podnoszenie umiejętności rozpoznawania zachowań zmierzających do naruszania przestrzeni intymnej;
- Budowanie kultury wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej;
- Ośmielanie uczniów do ujawniania niepokojów i trudnych doświadczeń związanych z poruszaną tematyką;
- Uświadamianie objawów doświadczania przemocy w rodzinie i kształtowanie poczucia bezpieczeństwa, w wyniku którego uczniowie zgłaszają problemy rodzinne w szkole;
- Propagowanie idei porozumienia bez przemocy;

- Przeciwdziałanie wykluczaniu, wyśmiewaniu i przemocy relacyjnej;
- Przeciwdziałanie zachowaniom aspołecznym i sytuacjom przemocy wśród uczniów.

Realizacja poprzez następujące działania:

- Zajęcia z wychowawcą lub pedagogiem;
- Obserwacje i rozmowy z uczniami i nauczycielami;
- Przypominanie zasad bezpieczeństwa w szkole;
- Wsparcie szkolnego pedagoga szkolnego (porady, konsultacje) dla uczniów, rodziców, nauczycieli;
- Szkolenie dla nauczycieli: związane z tematyką podnoszenia jakości edukacji, kształtowania kondycji psychofizycznej uczniów, w tym zapobiegania niepowodzeniom szkolnym, wspierania rozwoju osobistego (w sferze emocjonalnej, poznawczej i muzycznej, kształtowania systemu wartości);
- Pogadanki, dyskusje, zajęcia psychoedukacyjne, o tematyce profilaktycznej dotyczące odpowiedzialności w Internecie, cyberprzemocy, przemocy relacyjnej;
- Podnoszenie umiejętności dostrzegania u dzieci i młodzieży doświadczania przemocy- także rodzinnej;
- Monitorowanie i reagowanie na zachowania antyspołeczne, przemocowe, rozwiązywanie konfliktów;
- Interwencje zgodne z procedurami szkoły.

7) Profilaktyka uzależnień. Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i innym, promowanie higieny cyfrowej oraz bezpiecznego korzystania z Internetu. *(Zgodnie z rekomendacjami CEA)*

- Profilaktyka używania środków psychoaktywnych;
- Monitorowanie przekonań i aktywności młodzieży w zakresie konsumpcji: alkoholu, narkotyków, dopalaczy, palenia papierosów;
- Przekazanie informacji o zdrowotnych oraz psychicznych konsekwencjach spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- Uświadamianie szkodliwości palenia papierosów i ryzyka uzależnieniu od nikotyny;
- Wskazywanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, technologii cyfrowych;
- Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie;
- Odpowiedzialne korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji (AI).

Realizacja poprzez następujące działania:

- Zajęcia i pogadanki wychowawcze z nauczycielem instrumentu, nauczycielem teorii lub pedagogiem;
- Zajęcia warsztatowe dotyczące higieny cyfrowej, bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych, świadomego korzystania z Internetu i sztucznej inteligencji (AI), zachowanie równowagi między aktywnością online i offline;
- Obserwacje i rozmowy z uczniami i nauczycielami;
- Omawianie wpływu nadmiernego czasu ekranowego na koncentrację, sen, samopoczucie oraz efektywność nauki i ćwiczenia na instrumencie;
- Wsparcie szkolnego pedagoga szkolnego (porady, konsultacje) dla uczniów, rodziców, nauczycieli;
- Treningi umiejętności w sytuacjach kryzysowych - symulacja akcji ratunkowych, ewakuacyjnych;

- Zapoznanie uczniów z planem ewakuacji oraz z zasadami bhp i ppoż.;
- Monitoring - urządzenia monitorujące obejmują korytarze szkolne, wejścia do budynku szkoły oraz teren między budynkami szkoły;
- Obecność pracownika kontrolującego wejście i korytarze szkolne;
- Pogadanki, dyskusje, zajęcia psychoedukacyjne, o tematyce profilaktycznej;
- W razie zaobserwowania niepokojących sygnałów przeprowadzenie indywidualnych rozmów wspierających z uczniami oraz kontakt z rodzicami w celu ustalenia wspólnych działań wychowawczych;

8) Dbałość i promowanie dobrej kondycji psychicznej i zdrowego, bezpiecznego stylu życia. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych.

- Promowanie zdrowego stylu życia i dobrej kondycji fizycznej;
- Dbałość o przestrzeganie zasad BHP w szkole;
- Promowanie nawyków zdrowego odżywiania niezbędnego do prawidłowego rozwoju młodego człowieka;
- Profilaktyka zaburzeniom postawy, przekonanie młodych ludzi do uprawiania ulubionej aktywności fizycznej;
- Dbanie o samooakceptację, praca nad rozwijaniem poczucia własnej wartości;
- Wspieranie uczniów w radzeniu sobie ze stresem wynikającym z sytuacji domowych oraz szkolnych;
- Zapobieganie zaburzeniom w sferze emocjonalnej i społecznej (np. zaniżonej samoocenie, nieśmiałości) poprzez uruchamianie umiejętności asertywnych, korzystanie z pomocy psychologicznej- pedagogicznej szkolnego pedagoga lub specjalisty z innego ośrodka;
- Poruszanie tematyki kondycji psychicznej, chorób dotyczących nastolatków, młodych dorosłych;
- Promowanie równowagi między nauką, odpoczynkiem i aktywnością fizyczną;
- Podnoszenie świadomości o zdrowiu psychicznym i fizycznym i uświadamianie jak są ze sobą współzależne.

<u>Realizacja poprzez następujące działania:</u>

- Udostępnienie numerów wsparcia i pomocy na terenie szkoły;
- Pogadanki, zajęcia psychoedukacyjne, warsztatowe nt. świadomości o zdrowiu psychicznym, pozytywnej samooceny, radzenia sobie ze stresem;
- Nauczanie i rozpoznawanie emocji i rozładowania napięcia bez szkody dla siebie i innych;
- Kursy edukacyjne dla nauczycieli dotyczące zdrowia psychicznego;
- Konsultacje i porady pedagogiczne dla uczniów, nauczycieli i rodziców;
- Propagowanie zdrowszego stylu życia i regularnych posiłków;
- Edukacja dotycząca ergonomii gry na instrumencie;
- Zwrócenie uwagi przez nauczycieli instrumentu na poprawną postawę ciała;
- Obecność pedagogów podczas występów publicznych w formie wsparcia psychicznego wraz z pomocą techniczną (np. strojenie instrumentu);
- Ankietowanie klas – I-VI / II st. związku z kondycją psychiczną, samopoczuciem (w razie potrzeby);
- Współpraca między nauczycielami;

- „O uczeniu przy kawie” – przestrzeń warsztatowo-edukacyjna dla nauczycieli-wymiana wzajemnych doświadczeń, poznawanie metod nauczania w związku z współczesną wiedzą o nauczaniu.

9) Diagnozowanie problemów wychowawczych w szkole.

- Zapobieganie zjawiskom patologicznym w zachowaniu dzieci i młodzieży.
- Badania ankietowe kierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli.
- Zebranie informacji na temat zasobów szkoły oraz potrzeb oraz wyprowadzenie wniosków w celu dostosowania działań wychowawczo-profilaktycznych do występujących problemów i zagrożeń.

Realizacja poprzez następujące działania:

- Obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych: szybka reakcja w przypadku zauważenia niepokojących zachowań: rozmowa z danym uczniem, rozmowa z rodzicami, w razie potrzeby pomoc w nawiązaniu kontaktu z PPP;
- Rozmowy z nauczycielami, konsultacje z przedstawicielami rady rodziców;
- Przeprowadzenie ankiet wśród nauczycieli i uczniów:
  a. Analiza najczęściej występujących problemów i trudności wychowawczych na podstawie informacji uzyskanych podczas rozmów i z przeprowadzonych ankiet;
  b. Badania ankietowe dotyczące poczucia bezpieczeństwa uczniów, zagrożenia stosowaniem środków psychoaktywnych, kondycji emocjonalnej;
  c. Badania w ramach ewaluacji wewnętrznej i wykorzystanie wyników w pracy bieżącej oraz w kolejnym roku szkolnym;
  d. Analiza i wnioski z analizy dokumentów szkolnych: dzienników lekcyjnych, sprawozdań kierowników sekcji;
- Przeprowadzenie diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących;
- Badania ankietowe dla nauczycieli w związku ze Standardami Ochrony Małoletnich co 2 lata.

10) Opieka psychologiczno-pedagogiczna. Zapewnienie uczniom wsparcia przed występami publicznymi oraz wspieranie procesu uczenia się uczniów wymagających dodatkowej pomocy.

- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna na terenie szkoły dla uczniów i nauczycieli;
- Bieżąca współpraca z nauczycielami dotycząca problemów i potrzeb wychowawczych w szkole;
- Wspieranie uczniów w sytuacjach kryzysowych, obniżenia samopoczucia;
- Wspieranie uczniów w radzeniu sobie ze stresem i tremą wynikającym z sytuacji występu przed publicznością.

Realizacja poprzez następujące działania:

- Zgłaszanie przez nauczycieli pedagogowi, dyrekcji, uczniów z opinią/ orzeczeniem PPP;
- Zapoznanie się nauczycieli z opiniami i orzeczeniami PPP;
- Przekazywanie informacji między nauczycielami, pedagogami o zaistniałych potrzebach wsparcia, rozwiązywanie konfliktów, sytuacji wychowawczych;

- Rozwijanie strategii radzenia sobie z tremą poprzez doświadczenie, analizowanie i wyciąganie wniosków - wsparcie rozwoju jednocześnie wychodzenie ze strefy komfortu poprzez rozbudzanie ciekłości do samorozwoju i samopoznania;
- Prowadzenie zajęć warsztatowych, pogadanek tematycznych, rozmów;
- Obecność pedagogów podczas ważnych występów;
- Konsultacje, pomoc uczniom oraz rodzicom;
- Współpraca z rodzicami i nauczycielami;
- Szkolenia doskonalące dla kadry nauczycielskiej.

7. Warunki realizacji

Formy i sposoby działań z zakresu profilaktyki nauczyciele i wychowawcy dostosowują do wieku uczniów – etapów edukacyjnych. Wszelkie działania zmierzające do osiągnięcia celu realizowane są w ramach procesu dydaktyczno-wychowawczego zajęciach instrumentu głównego, zajęciach ogólnomuzycznych oraz międzywydziałowych, również podczas spotkań, konsultacji i zajęć psychoedukacyjnych. W oparciu o szkolny program wychowawczo–profilaktyczny, wychowawcy - nauczyciele przedmiotu głównego opracowują plan pracy dla swoich uczniów z uwzględnieniem ich potrzeb i problemów, natomiast nauczyciele przedmiotów teoretycznych i międzywydziałowych - plan z uwzględnieniem potrzeb i problemów występujących w społeczności klasowej. Program wychowawczo–profilaktyczny znają wszyscy nauczyciele.

8. Oczekiwane efekty

Uczeń:

- Zna zasady funkcjonowania w klasie i szkole, potrafi pracować w grupie;
- Utożsamia się z zespołem klasowym i społecznością szkolną;
- Zna zasady bezpiecznego zachowania się na terenie szkoły i poza nią, wie, jak zachowywać się w sytuacjach zagrożenia;
- Potrafi dbać o własne zdrowie i bezpieczeństwo;
- Dba o higienę nauk i zachowuje zasady BHP;
- Zna zagrożenia wynikające ze stosowania środków uzależniających;
- Zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania ze środków masowego przekazu;
- Zna zasady właściwej komunikacji i mediacji;
- Potrafi tolerancyjnie przyjmować odmienność ludzi i przekonań;
- Potrafi przeciwdziałać agresji i przemocy;
- Unika konfliktów, nie zachowuje się agresywnie;
- Dokonuje świadomych wyborów;
- Rozpoznaje emocje i wie jak sobie z nimi radzić, skutecznie radzi sobie ze stresem i tremą;
- Posiada wiedzę niezbędną do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym;
- Zna strategie skutecznego planowania pracy w życiu codziennym, uczeniu się;
- Rozwija zdolności i zainteresowania – jest twórczy, rozwija swoje talenty.

9. Ewaluacja

Ewaluacja programu polega na monitorowaniu i gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań i przebiegu ich realizacji. Na podstawie sprawozdań nauczycieli i kadry kierowniczej działania mogą być uzupełniane w miarę określonych potrzeb. Ewaluacja ma na celu podsumowanie i sprawdzenie skuteczności podejmowanych działań. Ocena zrealizowanych czynności zostanie przeprowadzona pod koniec roku szkolnego.

Do jej realizacji mogą posłużyć takie narzędzia jak:

a) obserwacje zachowań uczniów w różnych sytuacjach - prowadzenie dokumentacji przez psychologa z obserwacji;
b) analiza dokumentów szkolnych w tym dziennik lekcyjny pod kątem frekwencji, uwag dotyczących zachowania się uczniów na lekcjach, ich stosunku do nauki, kolegów i nauczycieli oraz wyników nauczania;
c) przeprowadzenie ankiet wśród uczniów, nauczycieli;
d) rozmowy z uczniami, ich kolegami;
e) wymiana spostrzeżeń z nauczycielami i wychowawcami oraz innymi pracownikami szkoły i rodzicami.

Na podstawie wyników, zostaną opracowane zalecenia i wnioski na przyszły rok szkolny.

Zduńska Wola, 24 września 2026 roku.